

Защо си заслужава да остана да работя в България?

(есе)

от д-р Ася Консулова

Специализант и докторант по медицинска Онкология в МБАЛ „Св. Марина“ - Варна

Родина

Обичам те, родино, и ме трови
поради тебе често ядна скръб,
под гнет стоименен превивам гръб
и влача аз, неволник, твоите окови...

...Къде си ти, къде, родино моя?
Нима сред тая повилняла сбир
от вълци и кози – на дълж и шир
потирена, чието име е безброя?...

..И ти си в мене – ти, родино моя!
И аз те имам: радостта е скръб...
Че под неволно бреме вия гръб.
И аз те имам – за да бъда сам в безброя.

Пейо Яворов

ЗАЩО – защо искам да остана? Като че ли нещо непълно, странно, дори дразнещо „неправилно“ има в този (не)обикновен въпрос. Времената, в които живеем, са удобно извинение за мнозина, които ни заливат с отговори на „правилния“ въпрос „Защо НЕ искам да остана?“. Илюзията, че нищо повече не можеш или не искаш да направиш тук и че мястото ти е там – в подредения и изряден свят на правилността, е толкова силна, че е направо смуцаващо човек дори да си представи, че може да има причини (в множествено число), които не да го принудят, а да го накарат да остане в България. И такива наистина има. Има ги навсякъде. Не винаги са лесни за разпознаване, както в подредената нормалност там някъде, но ги има. В бита, в обикновените моменти, в необикновените такива...Има ги дори в лекарската професия.

Според Чърчил съдбата на всеки човек се предопределя от географското положение на Родината му. Може би за времето си е бил прав, но в наши дни светът е просто малък и близък. Още преди да вземем дипломата си за лекар имаме по няколко възможности за работа в различни кътчета на планетата. Какво е привлекателното в тези предложения – пари, уреденост, спокойствие, развитие?

През последните 10 години специализациите по света станаха изключително лесно достъпни. С подкрепата на различни стипендии и с малко (даже не е наложително много) владееене на чужд

език, младият лекар може да обикаля света. Така ще набира опит, ще се докаже на себе си, семейството и колегите си, ще се развива и ще трупа знания и смелост, ще подобри финансовото си благосъстояние и още много ЩЕ...Ще е избягал от „българската действителност“, неуважението, лошата система на образование. Но ще е избягал. Ще е избягал без да е опитал.

Настоящото, освен удобно извинение за бягство, може да бъде и шанс за всеки да е част от една бавно, но все пак променяща се система. Шанс не само да се възползваш от създаденото от други някъде навън, а да се опиташ сам да положиш съзидателни усилия тук и сега, а не утре и другаде. Освен това хуленето и оплакването се е превърнало е национална философия на обществото, а същевременно усилията да се промени нещо и всеки да допринесе макар и с малко за движение напред са сведени до минимум. Мой приятел – швейцарец живее в България вече девета година. Преди време ми зададе простицък въпрос, в който беше есенцията на модерната ни философия. Той попита: „Защо българите постоянно ругаете, че нещо не ви е наред, а когато трябва да направите нещо дребно, което зависи от вас, първо се питате, дали няма да се изхабите прекалено много.?“. Попита също така: „Защо в апартаментите ви е толкова чисто, а навън никой не му пука къде какво ще изхвърли?“ Това е същото, само че с битов привкус. От кого зависи, дали навън ще е чисто? От избора. Същият този избор, който се съдържа във въпроса защо искам да остана.

В крайна сметка прогресът във всяка сфера стъпва върху това, че някой някога някъде е впрегнал воля, умения, желание и смелост да направи нещо съзидателно и ако е успял да увлече и други е увеличил многократно ефекта на стореното. Как би успял без да опита? Аз избирам да опитам. Избирам и да увлека други да опитат, преподавайки им на лекциите медицина не само „по учебник“. Не искам след време, както е писал Яворов, „да ме трови ядна скръб“ и в главата ми да звучат думите:

Докато бях млад можех, но не знаех как.

После можех, но нямах време.

Сега вече знам как., но не мога...